

# GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

**CENA PRENUMERATY:** Miesięcznie z przesyłką pocztową 3 zł. Dla odbierających pismo na miejscu i z. 25 gr. Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto ckeko- wicz w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr. 1220.

**REDAKCJA I ADMINISTRACJA**  
Częstochowa, ul. P. Marji 52. Tel. 245. Skrz. pocz. 45  
Redaktor lub jego zastępca przyjmują codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—3 po pol.  
Rekopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

**CENY OGŁOSZEŃ:** Za wiersz milimetryowy przed tekstem 50 gr. W tekście wiersz napisowy 25 gr., każdy dalszy wiersz po 15 gr. Najtańsze ogł. drobne zł. 1.50. Ogłoszenia zamiejscowe i matrymonialne 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe. Ogłoszenie składek, fantazjów, cztwów i bilansów o 50 proc. droższe.

## Gromnica O. Piotra Skargi na Jasnej Górze.

i przemówienie O. Kordeckiego do młodusznych, w czasie oblężenia 1655 roku Jasnej Góry.

O. Piotr Skarga, klejnot Polski, bohater narodowy, wieszcz i prorok natchniony, był kapłanem wzorowym i zakonnikiem Towarzystwa Jezusowego. Wstąpił do zakonu r. 1568 w miesiąc po śmierci św. Stanisława Kostki w Rzymie. Co zrobił dla Polski, już dawno wdzięczna potomność osądziła. Postać jego wychyla się ku nam wspaniale z pomroków dziejowych. Zdobit skronie jego nieskazany prawego obywatela wieniec, zdobit również u nas powszechne domniemanie jego świętości. Jednym słowem wielkim był w narodzie. Prorokiem go ogłosił O. Fabjan Birkowski w kazaniu pogrzebowym, gdy w kościele św. Piotra w Krakowie opowiadał, czym był Skarga dla narodu. Mickiewicz również po wielu latach w swych wykładach paryskich nazwał prorokiem Skargę, i mówiąc o jego kazaniach sejmowych, zaznacza: „Tu przepowiada nareszcie przyszłość Polski, jest mówcą, politykiem, kapłanem i prorokiem”. Rychlicki, jeden z najlepszych znawców złotoustego kaznodziei, mówi: „W czasach, kiedy Ojczyzna jego stała na wysokim szczyście potęg i należała do najpierwszych mocarstw w Europie, kiedy z jednej strony opierała się o Karpaty i Czarne morze, a z drugiej o Bałtyk, Dzwinę i Dniepr, on zastosował do niej straszne wyrazy Jeremjasza, Ezechjasza i Izajasza, on pokazywał rycerstwu w złocie i dyamentach świecącemu niewolę i wygnanie, nędzę i tułactwo praw nuków, on czytał najwyraźniej, jakby z długiego żrwiu i łzami zroszonego pergaminu całą treść dziejów naszych”. Skarga ten znany Polak, złączony był również z Jasną Górą, jak był złączony z nią O. Kordecki i Kazimierz Pułaski. Wielki miłośnik ubogich, miłował całą duszą Polskę. Wiemy, że Skarga po wypowiedzeniu nieszczęść, jakie miały spaść na Polskę — i po zapewnieniu stanowczem, że takowe się spełnią, gdy twierdził: „Z jakimiż pogrozkami posłał mnie do was Pan Bóg, przeznacni Panowie moi?” — Nie wiem, to tylko wiem, że jedna z tych trzech was nie minie... w końcu słowami proroka Ozeasza o miłosierdziu Bożem oznajmia nadzieję — wskrzeszenia Polski, mówiąc: „Ożywi nas i po dwóch dnach i trzeciego dnia wzbudzi nas”.

Wieszcy ten kaznodzieja, ozdoba mównicy polskiej, szczególnie mający na bożeństwo do Matki Boskiej Częstochowskiej, — nieraz składał na Jasnej Górze najgłośniejsze swe modły za Ojczyznę i głosił też kazania, w ostatniej swej chorobie na krótko przed śmiercią, chciał uboga, ale stosowna do powołania swego zakonnego, bo zakonną ofiarą, uczcić ostatni raz obraz świętej. Zrobioną własnymi rękami gromnicę przysłał na Jasną Górę, prosząc aby ją na intencję jego zapalano w pewnych godzinach. I oto rzecz dziwna, jak współczesni zapewniają, że kiedy Skarga ostatnim tchnieniem zegnał świat ten w Krakowie dnia 27 września o godzinie 4 po południu 1612 r. jego świeca zgasała na ołtarzu cudownej Matki Boskiej na Jasnej Górze. Ostatni ślub, ostatnia myśl wielkiego męża, zawarta w tej skromnej ofercie znika z ziemi dla połączenia się w niebiosach z Duchem który ją wydał i który ją w ostatnich godzinach wchodzącego życia pielegnował: „Zgasła świeca na ołtarzu, zgasa pochodnia gorejąca, jak mówił Birkowski. Na ojczyznę naszą spały nieszczęścia, które dotknęły Jasną Górę, o której drugi wieszcz r. 1767 mówi: „Ona góra, sławnym zawołaną stołem, Niech tfa w Bogu, nisko bijąc czołem;

Bowiem najbliższą będzie strasznej burzy Dym ją zarówno z innemi okurzy”. Kościół z ozdób swych zdarte zostana, Dni zgola wszystkie płacziwe zostana,

ród przykładem cnot, niech pamięta na słowa Machabeusza polskiego, Kordeckiego, które wyrzekł do namawiających, go aby poddał się Szwedom: „Zaiste; jeśli

cona być może”. (Częst. w obrazach hist. X. Wacław: Kraków 1898 r. Str. 50). Wspominając z rozrzwieniem o gromnicy Skargi, zapalonej przed obrazem



O. Augustyn Kordecki błogosławi żołnierzom broniącym Jasnej Góry.

### KS. PIOTR SKARGA,

kapłan, patryota i złotousty kaznodzieja, który w XVII wieku nawoływał naród polski do odrodzenia w duchu wiary i zasad katolickich. Oby dzisiejsza Polska postuchala świątyni i zbawienych rad jego.

Lecz się Najwyższej tej krzywdy użali, Na nich samychże tę ruinę zwali. Więc ożył wielkiemu wieczne dzięki Bogu Bo ten im przytrze wyniosłego rogu. A ty jak Fenix z popiołu powstaniesz, Całej Europy ozdoba się staniesz. (Rękopis znaleziony).  
Jasna Góra, która według tradycji posiada obraz namalowany przez św. Łukasza na stoliku, zrobiony przez św. Józefa, przeszła przez morze ucisków, konfiskat i różnych bezbożnych ataków, wymierzonych na nią w celu jej zniszczenia. Umiłność naszą w Bogu i przyczynie Najśw. Maryi Panny sprawiła, że doczekaliśmy się wskrzeszenia Polski, której ozdoba jest Jasna Góra. Czując za to wieczne wielkiemu Bogu dzięki, niech jaśnieje na-

P. Bóg postanowił Ojczyźnie naszej wolność przywrócić, o czym wątpić nie należy, całą moc jej ocalenia z tej Jasnej Góry wynikać musi, bo Ona jedna tylko dotąd ocalała, gdy wszystko uległo wrogowi. Tu Najdostojniejsza Pani Nieba, poczynając sobie za rzecz miłą mianować się Królową Polską, uczyniła Jasną Górę stolicą tego swego królestwa, — i jak stąd wypływa źródło łask Bożych na uzdrowienie dusz ludzkich i wszelkich ludzkich słabości, stąd także wynijdzie moc zbawienia i dla całej ojczyzny. Tu Przebłogosława wiona Pani poda znowu obronną rękę nie szczęśliwej Ojczyźnie, i podzwignie ją z upadku, abyśmy poznali, że Polska jedynie tylko łaską, mocą i opieką tej swojej Królowej do dawnej świetności przywró-

Matki Bożej Częstochowskiej, nie zapomnijmy O. Kordeckiego, który niech nam będzie drogowskazem, budzącym uspiomych i odrętwiałych, krzepiającym młodusznych i zniechęcoych, zapalającym chętnych i idealnych — do pracy i walki o wielkość i szczęście zmartwychwstałej Ojczyzny, która oby całej Europy ozdoba się stała.

O. Alfons Jędrzejewski.  
—x—

## Wojna chińsko-japońska

Chiny wypowiedziały wojnę Japonii. Ze rwanie zawieszona broni w Szanghaju. Genewa. — Agencja Reutersa donosi z Szanghaju, że rząd chiński zdecydował się wypowiedzieć Japonii wojnę. Doniesienia te potwierdzają wiadomości z Paryża i Amsterdamu.  
Tymczasem Rada Ligi w obecnej chwili toczy spór o zastosowanie art. 15 paktu Ligi, a przedstawiciel Japonii, Sato, posunął się nawet tak daleko, że zażądał nawet, aby w tej kwestji odbyło się głosowanie.  
Art. 15 paktu Ligi przewiduje — jak wiadomo — postępowanie pojednawcze Rady z tem, że Rada może powziąć swą uchwałę wbrew stanowisku stron, przy czem przy obliczaniu głosów głosy zainteresowanych stron nie wchodzi w rachubę.  
Londyn. Agencja Reutersa podaje: Chiny



ŚWIĘTOJĄNSKIE

Wyuczam: kroju, szycia, haftów i wszelkich robót ręcznych, w przeciągu trzech miesięcy. Miejsce w dwie godziny dziennie w dowolnym czasie. Szyje ubrania, dziecięce, wszelką bieliznę i krawiecznie. Rysuje: mozaikę i wszelkie desenie. Maria Piątkowska. Człostochowa ul. Najśw. Marii Panny 55 m. 1.

### Z gromnicą złotą w dłoni...

Jakaż Cie, o Marjo,  
Dziś mamy wielbić nuta?...  
Wicher po drogach hula  
I w sercu dzwiale luto?

Wicher po drogach płacze,  
Jak doli ludzkiej skarga:  
Ostatni życia skrawek  
Ktoś glucho w piersiach targa.

Zastygła iza w treny,  
Zanim dobiegła powiek —  
Zapłacz struna lutni,  
Zanim ją zerwie człowiek.

Z gromnicą złotą w dłoni  
Z jasnego idziesz nieba.  
Gdzie dziecie głodne płacze,  
Gdzie matka pragnie chleba.

Tak winno być słonecznie,  
Radośnie, cudnie, pięknie,  
Tymczasem serce z bólu  
Niejedno w piersiach pęknie.

Jakaż Cie, o Maryjo,  
Dziś mamy wielbić pieśnią,  
Kiedyśmy, jak amaril,  
Pokryli grobów pieśnią!

I ciągle wyglądamy  
Cnej wiosny nowych liści,  
Azali Miłość Twoja,  
Maryjo, nas oczyści!

A gdy nas życie zgnębi,  
Natenczas jaky zorza  
Z gromnicą wiersz stajesz  
U stóp zimnego łoża.

STANISLAW BORUN.

## Uwagi z okazji

### Tygodnia Propagandy Trzeźwości (od 1 do 8 lutego r. b.)

Fatalne stosunki gospodarcze mają niewątpliwie ten skutek dodatni, że wielu sumienniejszych obywateli, do niedawna przyjaciół kieliszka, odmawia sobie przyjemności kosztownych, biorąc wgląd na potrzeby rodziny. Lekkomysłny jest jednakże jeszcze wielu, zwłaszcza wśród młodzieży. Jest to tem groźniejsze, jeśli się zważy, że zagładanie do kieliszka wypacza charakter i sprzyja rozpuście. Nagot w społeczeństwie głęboko jeszcze są zakorzenione przestarzałe poglądy o urojonem dobroczynnym działaniu napojów alkoholowych. Wogóle odnosi się wrażenie, iż mimo długoletniej pracy organizacji przeciwalkoholowych ogół lekceważy do zagładanie, nie zna i znać nie chce prawdy o tem, jak zębne bywają skutki zamianowania do kieliszka dla pijących, dla życia rodzinnego i dla życia zbiorowego. Zazwyczaj myśli się tylko o zdrowiu ciała, które atoli daje sobie dość swobodę przykreml następczami używania napojów alkoholowych. Natomiast mało baczny się na to, że alkohol częściej używany, osłabia wolę ludzką; jak każde uleganie zachciankom, pozbawia alkohol pijącego nieopatrzenie tego stopnia doskonałości, jaki już zdobył w walce z swymi skłonnościami i zachciankami. Znane zaś są przykre tragedje rodzinne zachodzące niestety we wszystkich stanach i zawodach, a wynikające na tle wznastającego stopniowo i niemal niustannie naluگو alkoholowego.

To też czas wielki prawdziwie zajązrad w oazy, aby sprostać trudnościom obecnego przesilenia gospodarczego. Innejez obraz częstszed będą objawy oddawania się w niewjęle kapitalu obcego, zarwaszyq tydowskięgo. Taka już jest nieublagana logika życia, że trzeźwi biorą góre nad zwolennikami bezstronkiego wypróżniania kielisków.  
Dobrze się stało, że Tydzien Propagandy Trzeźwości przypomina społeczeństwu doniosle znaczenie sprawy trzeźwości przez hasło: Przez trzeźwość do odbudowy gospodarczej.

# Zaciekle walki w Szanghaju.

Interwencja japońska w międzynarodowej dzielnicy miasta.

Szanghaj. — Pod pozorem, że w pewnym hotelu w dzielnicy cudzoziemskiej w północnej części miasta ukrywają się chińscy strzelcy, wezwali Japończycy mieszkańców hotelu do opuszczenia, poczem hotel oblali naftą i podpalili. Jest to pierwszy wypadek interwencji japońskiej w części międzynarodowej.  
Mimo kilkunastu kontrataków japońskich, wojska chińskie utrzymały się na dworczo północnym i w większej części Szapai. Straty japońskie wynoszą 200 zabitych, a chińskie co najmniej 600 zabitych i 800 rannych. Japończycy oczekują przybycia dalszych posiłków i cofnęły się tymczasem na dogodniejsze pozycje.  
Dalsze operacje zależą od wyniku akcji pośredniczej. Tak samo Chińczycy otrzymują posiłki. Władze miejskie w dziel-

cy międzynarodowej zaprotestowały przeciw objeuiu służby policyjnej przez żołnierzy japońskich w okręgu Hongkong. W wielkim trudem udało się ochotnikom angielskim wyprzeć rezerwistów japońskich z terenu, należącego do angielskiego oddinka obronnego.

W konsulacie angielskim odbyła się w niedzielę popołudniu przewidziana konferencja w której wzięli udział: konsul angielski i amerykański i dowódcy wojsk chińskich i japońskich. Podczas konferencji krążyło nad miastem siedmnaście samolotów japońskich. Konferencje przetrwało po trzech godzinach bez wyniku. Konferencja może być podjęta dopiero po nadejściu nowych instrukcji z Tokio. Potożenie jest nadal bardzo poważne.

—x(—

## Chiny ogłosiły powszechną mobilizację

Entuzjazm wojenny i manifestacje w Nankinie. — Amerykanie wezwani do opuszczenia miasta.

Szanghaj. — Rząd chiński przeprowadza obecnie ogólną mobilizację swych wojsk. 19-ta armia opuściła wczoraj Nankin w kierunku na Szanghaj.

W Nankinie panuje niesłychany entuzjazm wojenny. Ludzie manifestują na ulicach miasta za wojnę, urządzając pochody z chorągwiami i wnosząc wrogie okrzyki przeciw Japonii.

Chiński rząd narodowy przeniósł swą stolicę z Nankinu do Loyang, dokąd wychodzi już wszyscy ministrowie.

Amerykański generalny konsul w Nankonie wezwał wszystkich zamieszkałych tam obywateli amerykańskich, aby przygotowali się do opuszczenia miasta. Międzynarodowe koncesje w Szanghaju przez pełniona jest zbiegami. Ceny żywności poszły w górę o 40 proc. Zapasy mięsa starczą najwyżej na trzy dni.

Do portu w Szanghaju przybyły trzy krążowniki japońskie. Do koncesji cudzoziemskiej przybyło 750 żołnierzy angielskich; przybyłych z Egiptu. Na dzień jutrzejszy oczekuje się przybycia czterech krążowników amerykańskich z Manili. Także włoski okręt wojenny „Libja” przybył do Szanghaju wraz z kilkuset marynarzami włoskimi celem ochrony obywateli włoskich.  
W sobotę po południu wkroczyły do kon-

cesji międzynarodowej oddziały wojsk japońskich, rozbrajając żołnierzy chińskich i przeprowadzając rewizje osobiste u wszystkich, spotykanych na ulicach przechodniów. Japończycy aresztowali m. in. pewnego obywatela amerykańskiego, podejrzewając go o strzelanie do żołnierzy japońskich z zasadki.

Były minister spraw zagranicznych Czen i b. premier Sunfo, wysłali telegramy do wszystkich komendantów wojsk chińskich, wzywając ich do obrony Szanghaju.

Moskwa. — Według urzędowego doniesienia sowieckiego z Szanghaju, obsadziła marynarka japońska w niedzielę chiński port wojenny Wusung koło Szanghaju. Ekspedycja japońska składała się z jednego pancernika i czterech kontrtorpedowców. Wojsko chińskie nie stawiało oporu.

Nankin. — Pociągi pełne wojsk chińskich wysyłane są możliwie najszybciej do Szanghaju wśród owacji tysięcznych tłumów, wnoszących sztandary z napisami: „Stawiamy opór napastnikom! Utrzymajmy Szanghaj za wszelką cenę!” Tymczasem władze nankińskie wzmacniają środki obrony Nankinu. W miejsce wojsk, wysłanych do Szanghaju, przywają do Nankinu nowe oddziały.

## TELEGRAMY

### BOMBARDOWANIE CHARBINU.

Tokjo. Samoloty japońskie bombardują w dalszym ciągu Charbin. Ludność wyliną ogarnała panika. Urzędnicy rosyjscy zestawiają pociągi, by swych współobywateli odstawić do granicy. Wojska japońskie nie zdołały jeszcze wtągnąć do Charbinu, ponieważ chińska kolej wscho dnia jest częściowo uszkodzona, a mosty są wysadzone w powietrze.

3 tysiące sowieckich pracowników kolejowych otrzymało broń i przyłączyło się do wojsk generała chińskiego Tingczau.

Tokio. — Według doniesienia Agencji „Rengo” napadło wczoraj przed południem około 3-ch tysięcy żołnierzy generała Tigczau na stację w pobliżu Charbinu, na której Japończycy bronili się przez kilka godzin. Chińczycy musieli się cofnąć zostawiając około czterystu zabitych.

### CHIŃSKI KOMITET OBRONY NARODOWEJ.

Nankin. — Rząd chiński zamianował specjalny gabinet wojskowy celem zorganizowania obrony kraju. W gabinecie zasiadają gen. Czang-Kai-Szek, gen. chrześcijański Feng, oraz marszałek Czang-Hsu-Liang, były gubernator Mandżurji. Ministrem wojny zamianowany został gen. Hoying-Czing, zaś ministrem finansów Sung.

### LITWA PROTESTUJE PRZECIWI PRASIE NIEMIECKIEJ.

Berlin. — Poseł litewski w Berlinie, Szaulis, złożył w niemieckim urzędzie spraw zagranicznych notę, w której protestuje przeciwko stanowisku prasy niemieckiej. Doniesienia dzienników niemieckich, alarmujących, iż rząd litewski współ z gubernatorem Klajpedy planuje zamach stanu przeciwko statutowi tego miasta, nazywa nota litewska wymysłem, pozbawionym wszelkich podstaw. Rząd niemiecki przyjął to oświadcze-

nie do wiadomości. Zauważyć należy, iż ataki na gubernatora Klajpedy w prasie niemieckiej rozpoczęły się z chwilą, w której gubernator Merys odmówił przedstawicielom ludności niemieckiej w Klajpedzie wiz paszportowych na wyjazd do Królewca, gdzie mieli oni otrzymać instrukcje ze strony czynników niemieckich.

### NARADY RZĄDU ANGIELSKIEGO NAD SYTUACJĄ NA DALEKIM WSCHODZIE.

London. — W związku z zatargiem chińsko-japońskim odbyła się wczoraj rano ważna narada na Downing Street.

O godz. 9-jej przyjął premier podsekretarza stanu Vansittarta, a później przybyli dalsi wyżsi urzędnicy ministerstwa spraw zagranicznych, między nimi znawca spraw chińskich sir John Pratt. W obradach wzięli udział: sekretarz skarbu Neville Camberlain, minister spraw zagranicznych Jihn Simon, marszałek polny George Milne, szef sztabu generalnego i pierwszy lord admiralicji sir Bolton Eyres Monsell i różni inni urzędnicy ministerstwa wojny. Sir John Simon, który do soboty wieczora pozostawał w łóżku, jeżdżał kilkakrotnie z Downing Street do ministerstwa spraw zagranicznych.

„Daily Express” oświadcza, że sir John Simon postanowił nie wyjeżdżać we wtorek do Genewy na otwarcie konferencji rozbrojeniowej. Zdaniem dziennika, tematem tych narad była sprawa bezpieczeństwa obywateli angielskich, oraz obrona wojskowa dzielnicy międzynarodowej w Szanghaju. Król otrzymuje nieustannie informacje o rozwoju wypadków. SYTUACJA MIĘDZYNARODOWA A KONFLIKT JAPONSKO-CHIŃSKI.

Paryż. — W kołach politycznych zapanał nastroj trwożny. Zajęcie Szanghaju może spowodować interwencję Ameryki, nawet w wypadku, gdyby do jej gry nie udało się wciągnąć Anglii. Odmowa Sowietów oddania drogi żelaznej wschodnio-azjatyckiej do dyspozycji

## Kino-Teatr „NOWOŚCI”

Dziś i dni następnych.

# POWRÓT DO ŻYCIA

Z najpełniejszą parą, ochotnikom Janet Gaynor i Charles Farrelliem.  
Maj pro ram Dodatek Dźwiękowy Foxa.  
Wojacie od 80 gr. Początek o 5 pp. Szczegóły w afisz.

oży wojsk japońskich może również być powodem casus belli.

Sytuację komplikują rozpaczliwe apele Chin do rady Ligi narodów z powołaniem się na artykuł dziesiąty i piętnasty paktu.

Bezsilność Genewy i rządów europejskich opowiadania polegających się w całym świecie kryzysów stwarza podatną atmosferę dla nastrojów alarmistycznych.

### OSWIADCZENIE JAPONSKIEJ RADY GABINETOWEJ.

Tokio. — W niedzielę odbyła się rada gabinetu pod przewodnictwem Inukaja. W radzie wzięł udział przedstawiciel sztabu generalnego i admiralicji. Minister spraw zagranicznych złożył sprawozdanie o akcji dyplomatycznej Anglii i Stanów Zjednoczonych. Po czterogodzinnej naradzie udzielił rząd upoważnienia do wysłania dalszych wojsk do Mandżurji i Szanghaju, celem energicznej obrony interesów japońskich.

Ambasadorzy japońscy w Londynie otrzykali polecenie zawiadnienia obu rządów, że Japończycy ograniczą działania bojowe tylko do dzielnicy chińskiej Szanghaju.

### WYJAZD AMERYKANSKIEJ FLOTY AZJATYCKIEJ DO CHIN.

Waszyngton. — Cała amerykańska flota azjatycka otrzymała rozkaz przycelowania się na wyjazd do Chin, celem ochrony obywateli amerykańskich.

### ZAGADNIENIE ODSZKODOWAN WOJENNYCH.

Berlin. — Pisma przytaczają z niezmiernem zadolowaniem wczorajszą mowę Mac Donała, w której wypowiedział się on miał za zupełnem skreśleniem reparacji, twierdząc, że opinia Mac Donała identyfikuje się z oficjalnem stanowiskiem rządu angielskiego w sprawie reparacji. Oczywiście tylko w rozumieniu Niemiec!

### KONFERENCJA MAŁEJ ENTENTY.

Wiedeń. — Donoszą z Genewy: Na dzień 1 lutego zwołana jest do Montreux konferencja Małej Ententy. Przedmiotem obrad będzie uzgodnienie stanowiska państw Małej Ententy w konferencji rozbrojeniowej i omówienie spraw politycznych, pozostających w związku z polskorusyjskim paktem o nieagresji.

### MATERJALE O TAJNYCH ZBROJENIACH NIEMIECKICH NA KONFERENCJI ROZBROJENIOWEJ.

Paryż. — Briand miał w niedzielę dłuższe narady z przewodniczącym komisji zagranicznej Izby poselskiej de Castellanem i przewodniczącymi komisji zagranicznej i wojskowej senatu Berengerem i Messirym. Przewodniczący ci wręczyli Briandowi dokładny tekst oświadczenia gen. Bourgeoisa i senatora Eccarda o tajnych zbrojeniach niemieckich, oraz o stanie zbrojeń innych państw. Materiał ten będzie przedłożony konferencji rozbrojeniowej.

### DZIELNICA CUDZOZIEMSKA ZAGROŻONA.

Berlin. — Dalsze doniesienia, które nadeszły tutaj z Szanghaju via Londyn, mówią, iż Czang-Kai-Szek oświadczył przedstawicielom konsularnym mocarstw akredytowanym w Szanghaju, że wojska chińskie będą zmuszone wystąpić na terenie dzielnicy zagranicznej przeciwko Japończykom, ponieważ dzielnica ta obrana została przez Japończyków jako miejsce wypadu na terytorjum chińskie. Czang-Kai-Szek oświadczył, iż jeżeli gdzie potrzeba, wojska chińskie obruczą

## SZKOŁA PRYWATNA POWSZECHNA

Zofii Wigurskiej-Folfańskiej w Czestochowie ul. Jasnogórskiej 14/16, telefon 655. Zapisy nowostępujących dzieci na drugie półrocze przyjmuje codziennie kancelaria szkoły między godz. 9—12 1/2.

Ostatnie kilka dni REKLAMOWEJ SPRZEDAŻY TOWARÓW BIAŁYCH renomowanych gatunków JERZY CHOLEWICKI I S-ka 11-ga ALEJA 23. Wykorzystajcie naszą okazję, a wieciele oszczędzić.

Dziękowy TEATR „ODEON”

We wtorek, dnia 2-go lutego o godz. 12 i pół. dla wszystkich opóźnionych damy najświetniejszy film świata! W nowem ciekawym wyd. Na zachodzie bez zmian

granatami koncesję cudzoziemską, przyczem rząd chiński zrzucił na siebie wszelką odpowiedzialność za następstwa tego kroku.

Wobec tak niebezpiecznej sytuacji — oświadczyli zagraniczni attaché wojskowi w Szanghaju, że wzmocnienie załóg cudzoziemskich musi nastąpić natychmiast najpóźniej w ciągu 48 godzin, w przeciwnym razie nie można zupełnie ręczyć za bezpieczeństwo życia cudzoziemców.

AMBASADOR HIROTA U KARACHANA.

Ryga. — Poseł japoński w Moskwie złożył wczoraj wizytę w komisariacie spraw zagranicznych, informując o wysłaniu transportu wojsk japońskich do Charchina. Poseł japoński złożył rządowi sowiekiemu uspakajającą zapewnienia, iż wkroczenie wojsk japońskich do Charchina nie odbije się na interesach kolei wschodnio-chińskiej.

SOWIETYZACJA 3 PROWINCJI W CHINA.

Ryga. — Według doniesień sowieckich w prowincjach Hunan, Hupeh i Szansi ogłoszono chińską republikę sowiecką. Utworzony rząd sowiecki objął władzę w 11 okręgach tych prowincji, wydając dekret o nacjonalizacji własności ziemskiej, fabryk i banków.

ZABURZENIA GŁODOWE W RZYMIE.

Mediolan. — W piątek wieczorem przyszło do ciężkich zaburzeń głodowych w Rzymie. Cenzura zakazała podawać wiadomości o tych zających. Płandrowano szczególnie sklepy z żywnością. Tłum rozspędzany przez policję gromadził się ustawicznie z powrotem.

MOST NA RZECZ SUNGARI WYSADZONY W POWIETRZE.

Londyn. — Most na rzecze Sungari na litanii Czangczun — Charchin, został wysadzony w powietrze. Według opinii japońskiej zniszczenie mostu było akcją celową inspirowaną przez urzędników sowieckich kolei wschodnio-chińskiej. Japoński transport wojskowy z Czangczunu do Charchina, nie mógł dotrzeć do celu. Nad Sungari rozpoczęły się walki pomiędzy wojskami japońskimi i chińskimi. Japońskie samoloty obrzucają bombami przedmieścia Charchina.

RUCH NA KOLEI WSCHODNIO-CHIŃSKIEJ WSTRZYMANIY.

Londyn. — Sytuacja w Charchinie jest napięta. Toczą się walki uliczne między wojskami gubernatora Kirynu a wojskami rządu pekińskiego. Mieszkańcy uciekają. Ruch na kolei wschodnio-chińskiej jest częściowo wstrzymany. Wojska japońskie spodziewane są dziś.

RZĄD SZWEDZKI WPROWADZA CŁA WWOZOWE.

Stokholm. — W prasie szwedzkiej ukazało się nowe rozporządzenie rządu, dotyczące cła wwozowych. Na pierwszym miejscu podlegają ocenieniu samochody, wyroby jedwabne, kosmetyki i inne przedmioty zbytku.

CŁA SĄ TAK WYSOKIE, ŻE WÓDZ TYCH PRZEMOTÓW STAJE SIĘ WPROST NIEMOŻLIWY. ŻYWNÓŚĆ DLA POLAKÓW WE FRANCJI.

Paryż. — Do Hawru nadszedł wczoraj pierwszy z zapowiadanych transportów żywności, przysłanych z Polski do dyspozycji głównego komitetu pomocy Polakom w północnej Francji. Ładunek zawierał ogółem 5 ton artykułów żywnościowych i składa się z kasz, mąki, ryżu, grochu, fasoli i boczku. Komisja odbiorcza wspomnianego komitetu obywatelskiego uda się do portu, celem odbioru transportu i skierowania go następnie do lokalnych placówek rozdzielczych.

PROTEST AMERYKI PRZECIŁ USZKODZENIU RADJOSTACJI.

Tokio. — Ambasador amerykański w Tokio wręczył ministrowi spraw zagranicznych Joshizawie notę z protestem przeciw bombardowaniu stacji radiowej towarzysztwa amerykańskiego pod Szanghajem przez samoloty japońskie. Rząd amerykański żąda od Japonii wynagrodzenia za wyrządzone szkody.

Rada komisarzy sowieckiej Ukrainy

występowała przeciw paktowi z Polską. Moskwa. — Po parafowaniu aktu o nieagresji między Polską i Rosją sowiecką, ujawniły się tarcia pomiędzy Moskwą i Charkowem na tle stosunku Związku Rad sowieckich do polityki polskiej. Charków wystąpił z poważnymi zastrzeżeniami w stosunku do polityki rządu sowieckiego i zawarciu aktu o nieagresji z Polską, wyrażając obawę, że pakt ten przekreśli dążenia Ukrainy sowieckiej do przyłączenia Małopolski wschodniej(?) Rada komisarzy ludowych Ukrainy z Piotrowskim na czele, dowiedziawszy się, że rokowania są już postanowione, wy

staąpiła z kategorycznym protestem przed Politbiurem, usiłując wpłynąć na zaniechanie tej koncepcji, względnie włączenie do aktu specjalnej klauzuli ukraińskiej. Pomiędzy Piotrowskim i Stalinem wybuchł konflikt. Stalin uważał zachowanie się Sowнарkomo ukraińskiego za tendencje separatystyczne i mieszanie się do polityki zagranicznej Związku Rad Sowieć i na konferencji Politbiura osiągnął zwycięstwo, gdyż pretensje Charkowa, zostały odrzucone.

Przed wyborami prezydenta w Niemczech

Pogłoski o dymisji kanclerza Brüninga. Berlin. — Zrezygnuje kanclerza Brüninga, mający na celu postawienie nacjonal-socjalistów i niemiecko-narodowych przed dokonaniem faktem, zgłoszonej już oficjalnie kandydatury prezydenta Hindenburga, wywołał w niemieckich kołach politycznych pewną sensację. I tak, kiedy wczoraj późną nocą, oficjalnie niemieckie Biuro Wolffa ogłosiło o utworzeniu komitetu, mającego propagować kandydaturę prez. Hindenburga, na czele którego to komitetu staje burmistrz berliński p. Sahn, jasnym się stało, iż akcja ta pozostaje w związku z wczorajszą wizytą kanclerza Brüninga u Hindenburga. Równocześnie w tutejszych kołach politycznych rozszedły się pogłoski, iż w najbliższych godzinach p. Brüning zamierza zgłosić dymisję, poczem stanowisko kanclerza objąć ma gen. Groener, który również dnia wczorajszego konferował przez dłuższy czas z Hindenburgiem. Dymisja kanclerza Brüninga była koncesją na rzecz prawicy, stawiającej jako

pierwszy warunek poparcia kandydatury prez. Hindenburga dymisję obecnego gabinetu. Równocześnie ogłoszona została odezwa osobnego bawarskiego komitetu, który wzywa Hindenburga do postawienia swej kandydatury. W tej chwili nie można absolutnie przyjąć jeszcze za pewne, iż prez. Hindenburg zgodzi się kandydować. Podobnie pogłoski o dymisji kanclerza Brüninga wydają się mało prawdopodobne, wobec zbliżającej się konferencji rozbrojeniowej w Genewie. Dalej wiadomo, iż ze strony nacjonal-socjalistów wywierają nacisk na Hitlera, aby zgodził się kandydować. Hitler uzyskał ma obywatelstwo niemieckie w Brunświku w ten sposób, iż nadana mu zostanie katedra profesora nadzwyczajnego na tamtejszej politechnice. Jak wiadomo, Hitler jako malarz pokojowy i murarz z zawodu, nie posiada specjalnych kwalifikacji na profesora politechniki — Ale w polityce różnie się dzieje!



Z pięknej Szwecji. Do najpiękniejszych prowincji Szwecji należy Dalekaria, kraj wielu prześliznych legend szwedzkich, ojczyzna wielu poetów i literatów, oraz artystów - malarzy szwedzkich. M. in. znanych w całym świecie artystów malarzy Andersa Zorna i Karola Larssona. Na ilustracji naszej widzimy dziewiczyne wiejska w stroju ludowym na tle przepięknego zimowego krajobrazu tejże prowincji. go, należącej do ks. Donnersmarka z wnioskiem o unieruchomienie tej kopalni z dniem 1 marca. Jako powód unieruchomienia kopalni „Blücher” podaje zarząd załamanie się węglowych rynków zbytu. Na kopalni tej zajętych jest dotąd 1.700 robotników.

CZĘŚCIOWE URUCHOMIENIE HUTY POKOJU.

Nowy Bytom. — W najbliższą środę nastąpi częściowe uruchomienie niektórych oddziałów Huty „Pokój” w Nowym Bytomiu, pow. Świętochłowice.

W sobotę wieczorem odbyła się w tej sprawie ostateczna konferencja w Śląskim urzędzie wojewódzkim. Pewna liczba dotąd bezrobotnych robotników wreszcie znajdzie w tej hucie pracę.

ZAŁAMANIE SIĘ STRAJKU TRAMWAJARZY W ŁÓDZI.

Łódź. — Proklamowany na sobotę jednodniowy strajk protestacyjny w zakładach użyteczności publicznej dla poparcia strajkujących tramwajarzy, nie odbył się.

Do pracy nie zgłosiła się znikoma tylko ilość robotników. W magistracie kilka oddziałów było nieczynnych, natomiast wszędzie praca odbywała się normalnie, zarówno w elektrowni, jak gazowni i Kasie Chorych pracy nie poruczon. Strajk powszechny jednodniowy poniósł zatem zupełne fiasko, mimo, że proklamowany został solidarnie przez wszystkie Związki zawodowe.

W sobotę do dyrekcji tramwajów zgłaszali się masowo tramwajarze, oświadczając gotowość przystąpienia do pracy.

Po podpisaniu deklaracji, że zgadzają się na nowe warunki, tramwajarzy tych odrazu kierowano do pracy. Dzięki temu ruch tramwajowy w Łodzi odbywał się wczoraj prawie zupełnie normalnie. Tramwaje kursowały na wszystkich liniach, mimo, że strajk oficjalnie nie został odwołany. W praktyce jednak jest on już prawie zupełnie zlikwidowany.

KAROL JANKOWSKI i SYN Fabryka sukna w Bielsku

otwiera z dniem 3 lutego 1932 r. skład fabryczny w Częstochowie przy ul. Panny Marji 39. Polecamy: Sukna damskie, męskie i wojskowe najlepszych gatunków i wyłącznie własnych znanych wyrobów. CENY FABRYCZNE!

MASONERJA I KOMUNIZM W MEKSYKU.

Rzym. — „Osservatore Romano” zamieszczając w dniu 20 bm. obszerny artykuł o stosunkach obecnych w Meksyku, wykazuje wzmocnienie się akcji masonerii i komunizmu w tym kraju. Znajduje to dobitny wyraz w wrogich Księżomowi pociągnięciach władz państwowych i ustawodawczych, jak również w gwałtach popełnianych na duchownych i świeckich katolikach.

NOWE CŁA W ANGLJI.

Londyn. — Wczorajsze przemówienie Mac Donalda z niezręczną próbą obrony polityki fiskalnej gabinetu potwierdza nieoficjalne wiadomości, że projekty cła nowego rządu oznaczają przyjęcie pełnej zasady protekcyjnej.

MINISTERSTWO ZATWIERDZIŁO WYROKI KOMISJI ARBITRAŻOWYCH NA GÓRNYM ŚLĄSKU.

Katowice. — Min. Hubicki zatwierdził wczoraj wyrok zwyczajnej komisji arbitrażowej w Katowicach z 25 stycznia,

mocą którego utrzymane zostały w dotychczasowej wysokości zarobki w hutach żelaznych na Śląsku do 31 marca b. r. Równocześnie zatwierdził wyrok nadzwyczajnej komisji arbitrażowej z 28 stycznia, mocą którego obniżono zarobki w górnictwie na Śląsku o 8 proc. — Oba wyroki są zatem prawomocne.

W poniedziałek rano na wszystkich kopalniach i hutach żelaznych pojawiły się ogłoszenia, iż wyrok powyższy obowiązują obie strony, t. j. przemysłowców i robotników.

Przemysłowcy, jak wiadomo, odrzucili oba te wyroki, ze strony robotników zaś górnicy odrzucili 8 proc. obniżkę płac. Niedzielne kongresy radców zakładowych w Katowicach zajmowały się głównie już prawomocnymi wyrokami zarobkowymi w górnictwie i hutnictwie.

WNIOSEK O ZAMKNIĘCIE KOPALNI „BLÜCHER”.

Katowice. — Do komisarza demobilizacyjnego w Katowicach nadeszło wczoraj pismo dyrekcji kopalni węgla „Blücher” w Boguszowcach pow. rybnickie-



Litwinow w Warszawie. Onegdaj przejechał przez Warszawę w drodze na konferencję rozbrojeniową w Genewie komisarz ludowy do spraw zagranicznych ZSRR Litwinow. Zdjęcie nasze przedstawia Litwinowa (x) w otoczeniu urzędników polselwa ZSRR na dworcu głównym w Warszawie.

Kino-Teatr „MUZA”
Dziś i dni następnych
DZIKUSKA
W celach głównych: Maria Jędrzejko - Zbyszko Sawan.
orz. NAB PROGRAMU.
Uwaga! We wtorek, 2 lutego o godz. 12 i pół. NOCNA TAKSÓWKA

Firma
U. LIBROWICZ i S-ka
Aleja Nr. 16
z dniem 1 lutego urzęda dorocznym zwycięzcom
BIAŁY TYDZIEŃ
sprzedają wyrobów ŻYRAROWSKICH po cenach bardzo zniżonych.

4-o klasowa Szkoła Powszechna oraz Przedszkole
ST. LIGEZÓWNY
w Częstochowie, ulica Kościuski 8 i tel. 74 166
Przyjmuje zapisy dzieci na drugie półroczcie.
Kancelaria czynna od godz. 8 rano do 2 p.p.

W sobotę, dnia 30 ub. m. została **OTWARTA**

# Restauracja „WIR” (d. „Express”)

(Róg II-ej Aleji i Kościuszki)

Pierwszorzędna kuchnia! Bogaty wybór trunków! Staranna usługa!

Ceny obniżone do minimum!!! Przygrywa orkiestra koncertowa!!!

Zawiadamiając o tem, poleca się łaskawym względem Szanownej Publiczności **ZARZĄD.**

## Mięso i wędliny za drogie w Częstochowie!

Od jednego z handlarzy trzody otrzymaliśmy następujące uwagi, które ze względu na dobro sprawy podajemy, w celu zwrócenia uwagi naszej Komisji cennikowej na anomalny stan rzeczy w dziedzinie detalicznej sprzedaży mięsa i wędlin. Oto co pisze nam autor:

Sz. Panie Redaktorze!  
Racz umieszczyć w swem poczytnym piśmie co następuje: W Częstochowie istnieje Komisja cennikowa, do której należy ustalanie cen na artykuły pierwszej potrzeby. Między innymi na mięso, wędliny i tuszacje. W czasie, gdy świnie spadają w cenę nie tylko w Częstochowie, ale i w całym państwie, wszystkie komisje cennikowe innych miast obniżają ceny, u nas zaś jest cicho, aczkolwiek p. Nirenberg, przedstawiciel Komisji cennikowej, chodzi na rzeźnię i widzi co się dzieje i powinien już co najmniej od 3-tych tygodni obniżyć ceny. Dla przykładu wskażę tylko Zagłębie, gdzie tamtejsza Komisja cennikowa 22-go stycznia ustaliła nowe ceny, a mianowicie: słoninę na 1.80 zł., u nas kosztuje 2.10 zł., smalec na 2.20 zł., u nas 2.60 zł., kiełbasa 1.80 zł., u nas 2.20 zł., posztetowa 2 zł., u nas 2.40 zł., żeberka 1.20 zł., u nas 1.50 zł., mortadla 2.80 zł., u nas 3.20 zł., jest również różnica kilkudziesięciu groszy na salcesonie, boczkach i innych wędlinach.

W Zawierciu słonina i wędliny są jeszcze tańsze. Słonina kosztuje 1.75 zł., krakowska kiełbasa 2.30 zł., u nas 2.80 zł. W Katowicach słonina kosztuje 1.80 zł., u nas 2.10 zł., u nas 2.10 zł., a boczek u nas 2.50 zł., a ten sam boczek w Warszawie tylko 2 zł.

Wiadomo jest powszechnie, że Zagłębie należy do najdroższych miast w Polsce (sąsiedztwo Śląska), pozatem nie hodują tam świni, co wpływa na koszt i dlatego też ceny u nas winny być jeszcze niższe, niż w Zagłębiu.

Dziwnem jest, dlaczego nasza Komisja mała się tem interesuje, przecież wiadomo w jakich warunkach obecnie żyje ludność naszego miasta i niema przecież pieniędzy na bogacenie innych. Na tych cenach traci też Magistrat, który kupuje u dostawcy wojskowego Lewandowskiego słoninę i inne artykuły dla bezrobotnych. Na wysokich cenach, pobieranych przez rzeźników, nie korzysta również ani chłop, ani handlarz-pośrednik, lecz tylko masarz wytwórca. Sądzę, że sprawą tą natychmiast zajmą się odpowiednie czynniki, jak również województa, a przedewszystkiem Komisarz miasta, p. Mazur.

Łączę wyrażę głębokiego szacunku i poważania **Handlarz.**

## WRAŻENIA I UWAGI

**Kryzys karnawałowy.** — Reduta Straży. — 30 proc. bezrobotnym. — Ożywienie w mieście. — Nadzieja zarobków. — Szampan krajowy. — Tani bufet. — Przyjemne z pożytecznym.

Stagnacja, bezrobocie — ogólny kryzys, a więc oszczędność i samowystarczalność. Nic tedy dziwnego, że placąc od Nowego Roku różne podatki kryzysowe, przeżywamy też ogromne kryzysowe karnawały. Młodzież i niektóre stowarzyszenia pragną jakoś ożywić ten krótki w tym roku okres tradycyjnych rozrywek, ale jak się to odbywa tego nie wiem, gdyż ani pieniędzy, ani też chęci po temu nie staję.

Zaproszenie na „Redutę Straży” wspaniałem najspokojniej do kieszeni, żeby uniknąć w domu dyskusji na ten tak miły zawsze, lecz w obecnych czasach zbyt „kosztowny temat”.

Fatum jednak chciało, że guzik mi się oberwał, a że i łokieć zaczął coś przeswiecać, należało więc marynarkę zmienić, a tę oddać pod obserwację żony.

— Stasiu, nie mów więcej, że otrzymałem zaproszenie na redutę — zaatakowała mnie moja słodka Nusia (tak ją nazywałem przed ślubem) zanim jeszcze zdążyłem zamknąć drzwi za sobą wchodząc do domu na obiad.

— Nic nie wiem, skąd ta wiadomość? — Jakto nie wiesz? Widocznie zapomniałaś, kochanie, gdyż zaproszenie znalazłam w marynarce... Jak to dobrze, że się ten guzik oberwał, — sama ci przyświadywał, nigdy się już nie urwie — szczebiotała z przylaniem rozmówniana Nusia.

— Sądzę, że dzisiejsze czasy nie pozwalają na takie wydatki, jak reduta. Jesteś rozsądną żoneczką i sama bardzo oszczędną gospośnią, a czasy coraz gorzej. — Przyznaję ci rację Stasiu, lecz wszystko ma swoje granice. W tym karnawałku jeszcze nogą nie ruszyłam, lecz spo-

dzielałam się, że dochowamy tradycji i choć na redutę się wybierzemy. Dziadzi i Rysia zostaną pod opieką babuni, a twoja żoneczka na stroje wyda tylko trochę z własnych oszczędności.

— A może się jednak rozmyslisz?

— Myślałam już o tem nic Ci nie wspominając, ale jak zaczęłyśmy z moją krawcową wyrękać na ciężkie czasy, zdecydowałam się, że Cię jednak na redutę na-

mówię. Gdybyś wiedział co się dzieje w tym świecie pracownic igły, a rzemieślników i w sklepach, i ile sobie z tej okazji obiecuja, to byś się ani chwili nie namyślał.

Straszny zastój, każdy oszczędza i oszczędza, a z czego mają żyć ci co nie mają z czego oszczędzać? My jeszcze tyle mamy, że przez ten wydatek odrazu nie żubujemy, a przez miłą rozrywkę przyczynimy się do skromnego zarobku biedniejszym od nas, i jeszcze dla bezrobotnych okroi się poważna sumka, gdyż otrzymają całe 30 proc. z dochodu.

Moja miła Nusia (tak ją zawsze nazywałem przed ślubem) rozgadała się do tego stopnia, że gdyby nie babunia, która ze swemi kochanemi wnuczkami przyszła nam przypomnieć o stygającym na stole obiedzie, byłibyśmy jeszcze z godzinę stali w przedpokoju. Ale zato dowiedziałem się, że doroczna reduta Straży to nie jakiś wieczerok, a tylko „sprawa społeczna”, że z tej okazji wiele krawcowych w mieście będzie miało dużo zajęcia i zapłaci długi w sklepach spożywczych i zalega komorne, że sklepy, szewcy, krawcy, taksówki, dorożkarze i t. p. coś utargują, że jest trochę ruchu w mieście, że zastępy obrotu pieniężny choć na chwilę dozna jakiejś takiej cyrkulacji.

Podczas obiadu wtajemniczony zostałem jeszcze przez moją wymowną żonę, której kolorki ani na chwilę nie schoziły z rozprowienionej buzi, że w tym roku na reducie nie będzie takiego zdzierstwa w bufcie jak po inne lata, że wino będzie tylko krajowe, gdyż nawet „Szampan” jest bardzo smaczny i tani krajowy wytwórni. A poza tem, że Zarząd Straży dokłada wszelkich starań, żeby wszyscy uczestnicy reducy byli jednakowo zadowoleni i ubawieni, i że wszyscy nasi znajomi z tych samych powodów co Nusia, wybierają się na Redutę, gdyż są ludźmi uspołecznionymi. Wreszcie, że „Reduta Straży” tego roku jest pod znakiem „Niesienia pomocy najbiedniejszym”.

...Więc my z Nusią też idziemy!

Tadeusz Hański.

## Kursy Gimnazjalne

przyjmują zapisy kandydatów (ek) na nowe półroczne szkolne.

Przygotowuje się na świadectwa z 3-4-5-6 klas gimnazjum, z 7 oddz. szkoły powszechnej, maturo, seminarjum, szkół technicznych i t. d.

Nauka w godzinach wieczornych.

KONCZĄCYM WYDAJE SIĘ ŚWIADECTWA.

Kancelaria czynna jest od godziny 6-7 wieczorem. Kościuski 10 8, brama lokal p. Ligęzów.

# KRONIKA

Dzisiaj — M. B. Gromniczej  
Jutro — Błażeja b. i m.

Wschód słońca o godzinie 7.21  
Zachód — — — 16.35

Kalendarzyk historyczny:  
Postowe czasy zapraszają na tron Władysława Jagiełłę 1421

— Święto Oczyszczenia Najświętej Marii Panny. Na wtorek dzisiejszy przypada uroczystość święto Oczyszczenia Najświętej Marii Panny. Uroczystość ta w Kościele przypomina trzy tajemnice wiary katolickiej: Oczyszczenie Marii według uznaw Stanęgo Zakonu, Ofiarowanie Chrystusa, Jęz Boskiego Syna, i słowa Anny oraz rzewne dziękczynienie Symeona.

Obchodzone w dn. 2 lutego święto, powszechnie dniem Matki Boskiej Gromnicznej zwane, jest jednym ze świąt najdawniejszych i pierwszym z uroczystych co czci Marii Panny. Świącie święcone w tym dniu mają przypomnieć wiernym, że Jezus Chrystus jest światłością świata, że z radością spotykać Go powinniśmy. Świącie te lud nazywa gromnicami od gromu czyli piorunu, bo je zapala podca piorunów i grzmotów. Według praktyki chrześcijańskiej gromnicę przechowywane są też w domach dla konnających.

We wszystkich kościołach miejscowych odprawione zostaną we wtorek uroczyste nabożeństwa w porządku zwykłym z zachowaniem ceremonjału poświęcenia gromnic.

— Konferencja dekanalna. W środę, dnia 3 b. m. odbędzie się na Jasnej Górze o godzinie 10-ej m. 30 konferencja dekanalna, która obowiązuje wszystkich parafialnych.

— Termin składania zeznań za podatek obrotowy za rok 1931. Dnia 15-go lutego r. b. upływa termin składania zeznań za podatek obrotowy za rok 1931.

We wtorek dnia 2-go lutego r. b. jako w drugą bolesną rocznicę niedożywanego męża i ojca naszego

ś. p.  
**EDWARDA PUCKA**  
odprawiona zostanie msza w Katedrze o godzinie 10 rano na którą zapraszają krewnych i znajomych  
Zona i dzieci

ś. p.  
z **Tobienkich**  
I voto **ŻAJA II** **Maria NOWAKOWSKA**  
Po długiej ciężkiej chorobie zmarła dnia 31 stycznia 1932 roku, przetrżywszy lat 65.  
Wypraważenie z wotek i ułom żałoby przy ul. św. Barbary Nr. 68 nastąpi dnia 2 lutego o godz. 3 po poł. na ientarsz św. Rocha.  
O csm zawiadania znaomych.  
**RODZINA.**

działki i srody: od 17-18 (młodzież szkolna od młodsza (Orleans), od 18-19 młodzież szkolna starsza (Dijon), 19-20 średni dla dorosłych (Nantes), 20-21 konwersacja dla dorosłych (Fontainebleau), 20-21 elemetnarny A (Nice).

We wtorki i piątki: 17-18 dla dzieci (Avignon), 18-19 elemetnarny B (Pary), 18-19 elemetnarny B (Cannes), 19-20 elemetnarny A (Bordeaux), 19-20 konwersacja (Versailles), 20-21 średni (Cre noble), 20-21 korespondencja handlowa (Marseille).

Zapisy przyjmowane są w sekretariacie kursów przed każdą lekcją.

— **Poniedziałkowe bale i zabawy.** Jakk już obszerniej donosiliśmy, w dzisiejszy poniedziałek odbędzie się szereg bali i zabaw, a więc: w sali Ogniska Wych. Fiz. im. Marsz. Piłsudskiego przy ul. Pułaskiego — zabawa taneczna Zrzeszenia Sióstr Cz. Krzyż, początek o godz. 9-jej wiecz.; w Kasylnie Oficerskiej 27 p. p. — zabawa taneczna Zw. Strzeleckiego i Komendy P. W., początek o godz. 10-jej wiecz.; w sali Rady Miejskiej — zabawa taneczna urzędników kolejowych; w sali Kameralnej — bal skarbowców, początek o godz. 10-jej wiecz.; w sali Tow. Rzemieślniczej — bal „Sokola”, początek o godz. 9-jej wiecz.; w Kasylnie Podoficerskiej 7 p. a. p. — bal karnawałowy.

Wszystkie te zabawy, jako że urządzone są akurat 1-go a przed świętem, niewątpliwie cieszyć się będą pełnym powodzeniem.

— **Zabawa taneczna starszych harcerzy.** We wtorek, dn. 2 lutego, w sali Ogniska Obrony Niepodległości im. Marsz. Piłsudskiego (Pułaskiego 2) odbędzie się zabawa taneczna urzędowa przez zastęp starszo-harcerski 26 Drużyn Harcerskich w Częstochowie. Do tańca przygrywać będzie orkiestra. Wejście tylko za zaproszeniami dla pań i członków Z. H. P. 1 zł. 50 gr., dla panów 2 zł. Początek o godz. 6-jej wiecz.

Niewątpliwie zabawa ta cieszyć się będzie dużym powodzeniem.

— **Zabawa kostjumowa dla dzieci w szkole p. Ligęzów.** We wtorek, dnia 2 lutego, o godz. 3-jej po poł. w szkole p. Ligęzów (Kościuski 8) urzędowa zostanie zabawa kostjumowa dla dzieci tej szkoły i wprowadzonych gości. Przygrywać będzie zespół muzyczny. Program zapowiada wiele atrakcji. Bufet na miejscu.

Niewątpliwie dzisiejsza zabawa, jak wszystkie imprezy w znanej szkole p. Ligęzów, wypadnie nader udanie i zgromadzi moc małych gości.

— **Z przedstawienia „Jasełek serafickich” w sali Katedralnej.** W ub. niedzielę młodzież Kursów Zawodowych Żeiskich p. K. Grzmiączkówny urządziła bładne jasełka serafickie. Jasełka te wywarły nadzwyczaj miłe wrażenie na widzach, dając dużo radości i pokrzepiając ducha. Część I Zwiastowanie wypadła nadzwyczaj efektywnie, II cz. dwaoktówka „Czcij ojca i matkę twoją” odegrana była w przejęciu i uczuciu. Szczególnie Walenty i Walentyna ubawili gości humorem i dobrym wykonaniem ról. Inne role również były b. dobrze odegrane, a przedewszystkiem rola Mani, która z głupiego wstydłu zaparła się swych rodziców że są ze wsi. Część III nadzwyczaj piękna i poważna. Do żłobka w otoczeniu św. Antoniego, Elżbiety, Klary, zbliża się postać św. Franciszka Serafickiego, który w słowach pełnych zapału i miłości Bożej

## PIĘKNE KOSTJUMY

od 10 złotych

### WYNAJUJEMY NA BAL STRAŻY

Pracownia Sukien i Okryć Damskich pod firmą

„E W E L I N A”

Częstochowa, ul. Kilińskiego 16, tel. 325.

## Dr. med. Józef Wajnbaum

Choroby wewnętrzne

(specjal. przemiana materii)

II Aleja 18 m. 1. Przyjmuje od 8-7 po południu.





## Dwie blaszki w woreczku.

Uzdrowiający amulet lekarza-cudotwórcy. Zupełnie przypadkowo policja gruźliczka wpadła na ślad wielkiej afery oszu kańczej, która działalnością swą obejmowała teren całej Polski.

Przed kilku dniami Wydział Śledczy P.P. w Grudziądzu otrzymał od jednego z mieszkańców m. Złoczowa w Małopolsce, niejakiego Dawida Hognia, pismo, w którym tenże donosił, że został oszukany przez mieszkającą się w Grudziądzu firmę „Novitas”, wytwórcą i sprzedawcą patentowanych nowości Grudziądz, Pomorz.

Na skutek tego doniesienia policja rozpoczęła natychmiast dochodzenia, które dały nadszperdziany wynik. Ujawniono, że pod szumną firmą „Novitas” ukrywał się skromny ale niezwykle pomysłowy oszust w osobie niejakiego Feliksa Kościemskiego, a „firma” mieściła się w jego prywatnym mieszkaniu w Grudziądzu przy ul. Sienkiewicza 27.

Kościemski to prawdziwy „niezapomniany przez ludzkość” „lekarz - cudotwórca”, „Wynalaził” on niezwykły środek za pomocą którego bez jakichkolwiek zabiegów pozbył się można wielu dręczących ludzi chorób.

„Wynalazek” jego był zupełnie prosty. Zapomocą specjalnej „sztancy” wytłaczał on znaczki, wielkości monety dwu złotowej, z blaszki miedzianej i cynkowej. Dwie takie blaszki zaszywał do małego woreczka płóciennego, do którego przychodził sznurczek, aby blaszki te można było powiesić na szyi. W ten sposób sprężony — jak go sam nazwał — „amulet” opakował w piękną kopertę ze złotym nadrukiem i sprzedawał naiwnym, zapomocą wielkiej liczby swych zastępców na terenie całego kraju.

Wynalazek swój nazwał dość frapująco: „Samarit”. Również b. interesująca była treść napisu na kopercie: „Samarit” prawnie zastrzeżony, przeciw cierpieniom reumatycznym, postrzałowi, łamaniu w kościach, bólowi głowy, mięśni, bólowi stawowym i t. p. Największe dobrodziejstwo przy przemęczonych nerwach dla podniesienia ogólnego samopoczucia. Cena 1.50 zł. — „Novitas”, wytwórnia i sprzedawca patent. nowości Grudziądz Pomorz.

Na odwrotnej stronie koperty umieszczony był również w tym samym bardzo naiwnym stylu „Sposób użycia”: „Zastosowanie amuletów „Samarit” nie wymaga żadnych zabiegów. — Amulet zawieszasz się na szyi i nosi się wprost na ciele dniami i nocą”.

W kopercie tej znajdowała się osobna kartka, na której wypisane było, że „tyśiące lekarzy” zaleca chorym, aby nosili amulet ślaboprawdy „Samarit” i prosi się o podanie tej karteczki swoim znajomym.

Niewiadomo, co tu podziwiać: czy niezwykła beczelność oszusta, czy też bezdenność naiwności tych, którzy amulet ten kupowali.

Jak dotychczasowe śledztwo wykazało, poszkodowanych w całej Polsce jest tysiące osób, głównie kobiet, które artykuł ten najchętniej kupowały.

W czasie rewizji w mieszkaniu Kościemskiego znaleziono około 150 sztuk gotowych blaszek, sztance do wygniatań, pewien zapas blachy, oraz większą ilość druków, jak: tówek, ulotek reklamowych i t. p.

Ze oszustwo Kościemskiego nie jest pierwszym, świadczy fakt, że w mieszkaniu jego znaleziono pewną ilość ulotek i innych druków nietylko w języku polskim, ale i ruskim, zapomocą których Kościemski sprzedawał poprzednio również „wynalazecy” przez siebie środek przeciwko wzdęciu u bydła.

Widocznie „uzdrowianie” bydląt nie zbył się opłacało, że Kościemski przerzu-

**WĘGIEL**  
Podajemy do wiadomości Sz. naszym odbiorcom iż dla uniknięcia podejrzenia braku wagi w sprzedaży ulicznej, wysyłamy takowy w koszach zamkniętych plombowanych, prosimy o zwracanie uwagi na firmę ponieważ dużo sprzedawców podszywa się pod naszą firmę.

Przedsiębiorstwo Handlowe  
W Złoczowie, Kościuszki 43 tel. 236.

## Dźwiękowy „TEATR ODEON”

# Dziś we wtorek 2-go lutego b.r. ZMIANA PROGRAMU

Szczegóły w afiszach i programach.

cił się na „uzdrowianie” ludzi i to w ten tak niezwykły sposób.

Oszustem zaopiekowały się władze sądowe.

## Ze świata.

(X) **Przezroczyste złoto.** Blaszki złote mogą być bardzo cienkie. Są one 1200 razy cieńsze od zwykłego papieru do pisania i żeby otrzymać warstwę grubości jednego centymetra, trzeba ich ułożyć jedną na drugą 150.000. Kiedy ich grubość wynosi jedną stu czterdziestocytybiesięcną centymetra stają się one przezroczyste i ostatnio użyto ich nawet jako warstwy ochraniającej do fotokomórki, które jak wiadomo, muszą otrzymać jak największe światła dla poprawnego działania. Z jednego grama można otrzymać arkusz wystarczający do pokrycia pół metra kwadratowego. I choć to się może wydać dziwnem, blaszki złote są dziś otrzymywane tą samą drogą, jaka otrzymywano je przed wiekami w Egipcie. Maszyną nie zdoła tu zastąpić udzia, rzenia młota kowalskiego. Użycie płatków złotych jest zapewne dziś większe, niż w dawnych czasach, lecz sposób wykuwania ich pozostał ten sam.

(X) **Książę Saragosy maszynista kolejowy.** Po opuszczeniu przez ostatniego Bourbona, zasiadającego jeszcze na tronie, jakim był Alfons XIII, pozostał jeden tylko członek rodziny królewskiej: w kraju, mianowicie b. książę Saragosy, który już przedtem miał patent na maszynistę kolejowego. Jako taki prowadził wielokrotnie pociągi, którymi jeździł król Alfons, aż nareszcie prowadził też pociąg, wiozący królowę wraz z dziećmi, uciekającą przed rewolucją, a udającą się do Francji. Obecnie jest b. książę Saragosy zwyczajnym maszynistą kolejowym, zajmując się głównie rozmaitemi reformami, mającymi ułatwić i uprzystępnić lokomocje kolejową, silnie zagrożoną, nawet w Hiszpanii, niebezpieczną konkurencją samochodową. Niedawno, b. książę, a dziś mechanik kolejowy, objaśnił fachowo korespondentowi londyńskiego „Daily Mail” plan reformy, dotyczący zmiany platform dla lokomotywy, mający obniżyć koszt lokomocji kolejowej. Książę zdradza doskonale znawstwo swego fachu, oraz istotne dlań zamiłowanie.

(X) **Kradzież czaszek w gimnazjum Z Bytomia** donoszą: Nieznani sprawcy zakradli się przez piwnicę do gmachu gimnazjum realnego w Bytomiu przy ul. Frjehrdich Ebert. Przeszukali w kilku pokojach szuflady biurka, nic wartościowego jednak nie znaleźli.

Następnie włamali się do pokoju, gdzie mieściły się zbiory biologiczne i skradli jedną czaszkę ludzką oraz czaszkę małpy. Inne zbiory porozrzucano, ale nie tknęło nic więcej.

Dziwacznka ta kradzież wzbudziła ogólną sensację.

## Majątek uczciwego szewca i niespodziewane bankructwo.

Dotychczas sądzono naogół, że jedynie prawdziwi „szczęściarze” mogą wygrać wielki los na loterii. Wydarzenie, o którym donosi prasa budapeszteńska, świadczy wręcz przeciwnie. Od wielu lat żyje w Czikszereda, w Transylwanii, niejaki Józef Doczi z zawodu szewc. — Uczciwy, pracowity i lubiany powszechnie. Doczi marzył całe życie, by móc mieć na własność swój kąt. I z biegiem lat zakupił mały domek z ogrodnikiem. Pewnego dnia na loterii w Cluj wygrał główny los: milion lei. Była to wcale pokorna suma, tem więcej w czasach ogólnej biedy i kryzysu. Można sobie wyobrazić radość szewca, któremu dyrekcja loterii, po odciążeniu procentów wypłaciła na rzecz gotówką 800.000 lei. Złożył tedy całą sumę w jednym z banków lokalnych i wrócił do rodzinnego miasteczka, do swego ulubionego domu. Tryb życia wzbogaconego tak nagle Docziego pozostał ten sam i szewc uprawiał dalej

swój zawód, chętnie pomagając biednym z całej okolicy.

Niedawno temu otrzymał wiadomość, że bank, w którym był złożył cały swój majątek, zbankrotował. Nie martwił się poczytywać zbyt wiele tą wiadomością i w dalszym ciągu zadowolony z życia mieszkał w swym ukończonym domku. Po kilku tygodniach otrzymał pocztą wielką opieczaloną kopertę ze stolicy. Było to upomnienie głównego urzędu podatkowego, by bezwzględnie zapłacił za rok 1931 podatek, odpowiadający kapitałowi 1 miliona lei. Szewc usiłował się serdecznie na samą myśl, że żądano od niego opłaty za milion, z którego wogóle otrzymał był tylko 800.000 lei, pochłoniętych nadomiar przez płać bankową. Odpisał więc obszernie urzędowi podatkowemu, wyjaśniając całą sprawę. Po kilku dniach dostał jednak uwiadomienie, że władze nic nie obchodzą się z owym miljonem stało, i że Docz musi się zapłacić podatki.

Wobec szewc mocno przestraszony, udał się do stolicy i oddał całą sprawę adwokatowi. Nic to jednak nie pomogło, przyrzeczono mu jedynie, że za rok przysyśle... nie będzie już płać. Powrócił więc „szczęściarz” do Czikszereda i oczywiście nie był w możności zapłacić należącego się skarbowi państwa podatku w kwocie 130 tysięcy lei. Z tego też powodu sprzedano mu na licytacji domek, o którym całe życie marzył i na którego kupno całe życie oszczędzał, a to dlatego, że wygrał był wielki los na loterii. Niema to, jak świetna burokracja z Austrii rodem. Wiemy i my coś o niej.

(X) **Lokomotywy długości 34 metry.** Rząd szwajcarski oddał świeżo do użytku dwie lokomotywy elektryczne o sile 5.400 wzdł. 6.800 koni mechanicznych. Ostatnia z nich przewyższa jeszcze olbrzymi amerykańskie i uważana być musi za największą lokomotywę świata. We Francji istnieją lokomotywy elektryczne aż do 5.000 sil koniskich, podczas gdy najbliższe lokomotywy niemieckie równają się sile 3.000 koni.

Lokomotywy szwajcarskie są 34 mtr. długie i osiągnąć mogą maksymalną szybkość 100 km. na godzinę. Ogólny ciężar maszyn wynosi 365 ton. Jedna z maszyn posiada 18 motorów po 300 koni, druga 16 motorów po 425 koni. Motory wykonują w minucie 550 wzdł. 840 obrotów.

## Czy wiecie, że...

...w Persji zreformowano prawo małżeńskie na skutek czego wiek nowożeńców został podwyższony dla dziewcząt do 16 lat, dla chłopców do 18 lat, przyczem kobietom przyznano prawo żądania rozwodu.

...doświadczenia poczynione przez urząd sanitarny w Stanach Zjednoczonych wykazały, że komary mogą być przeniesione na skrzydłach aeroplanów na dystans nawet 1.500 mil ang., co wskazuje na możliwość przeniesienia zarazków różnych chorób, np. żółtej febr, malarii z jednego kraju do drugiego.

...najmniejszą śmiertelność wśród dzieci wykazuje Australia i Nowa Zelandja, gdzie w r. 1930 wynosiła ona 51 na tyśiąc w Australji i 33 na tyśiąc w Nowej Zelandji dla dzieci, liczących poniżej 1 roku życia.

...w Towarz. Medycznym w Paryżu dr. G. Rosental przedłożył projekt zaopatrzenia wielkich miast w świeże, nieskażone powietrze, co jest, zdaniem jego, równie niezbędne dla zdrowia mieszkańców, jak zaopatrywanie miast w czystą, filtrowaną wodę.

...profesor Stetson, dyrektor obserwatorium astronomicznego w Ohio (USA) stwierdził zależność dobrego odbioru aparatów radiowych od pejawiania się i zanikania t. zw. plam na słońcu, przyczem im plamy te są mniejsze, tem odbiór jest lepszy, im większe — tem gorszy.

Masz posadę, a iluż ludzi jest bez pracy? Deklarujcie na nich oliary!

## HUMOR i SATYRA.

**Pocieszenie.**  
— Panie doktorze, pan dzisiaj dziwnie bez humoru.  
— Wczoraj byłem u pacjenta, a dzisiaj dowiaduję się, że już umarł.  
— Niech się pan tem nie przejmujcie. Możemy i tak być umarł.

**Różnica.**  
— Tatusiu, jaka jest różnica między oszczędnością o skąpstwem?  
— Widsisz, synku, jeżeli ograniczę moje wydatki, to będzie oszczędność, jeżeli jednak ograniczę wydatki mamusi, to będzie skąpstwo.

**Spryciarz.**  
Właszek Janek rozdziela między dzieci cukierki.  
— No, Zygmunis, jeżeli dam tobie dwadzieścia cukerków, abys je podzielił na dwie części: dla siebie i dla Jerzyska, to ile otrzyma Jerzyk?  
— Pieć, właszku!  
— Jaktto, nie umiesz liczyć?  
— Ja umien, ale Jerzyk nie umie!

**Choroba.**  
Dwaj przyjaciele spotykają się po upływie dłuższego czasu.  
— Co się z tobą dzieje, mój Kochany. Wyglądasz fatalnie.  
— Niema się czemu dziwić, przez sześć miesięcy nigdzie nie wychodziłem.  
— Byłeś chory? Co ci brakowało?  
— Trzy tysiące złotych w kasie podczas rewizji!

**Za długo!**  
Pewien drobny kupiec zamówił w fabryce nowa serie towaru. Towar nie nadszedł, ale zato kupiec otrzymał depesze: „Nie możemy wysłać, dopóki nie otrzymamy należności za ostatni transport”.

„Anuluję zamówienie, nie mogę tak długo czekać” — brzmiała odpowiedź kupca.

W dniu 2 lutego r. b. o godz. 3 pp —  
W SZROLE ST. LIGĘZOWNY Kochuszczyk 8, tel. 106  
urządzona zostanie  
**WIELKA ZABAWA KOSTJUMOWA**  
dla szkoły, oraz sprowadzonych gości. Zaproszenia można otrzymać w kancelarii szkoły. Przygrywką będzie zespół muzyczny: Bufet na miejscu. Wiele atrakcji.

## CO USŁYSZYMY DZIŚ PRZEZ RADJO? WTOREK, 2 LUTEGO.

Warszawa — Iala 1411,8 m. moc 158 kw.  
10'00 — Transmisja nabożeństwa w Krakowie.  
11'53 Sygnal czasu, hejnał w Krakowie, 12'10 Komunikat meteor. 12'15 Poranek symbol. z Filharmon. Warsz. 14'00 Odczyt rolniczy, 14'20 Kolendy z Krakowa, 14'30 Odczyt, 14'50 Zakończenie III kursu roln. 15'00 Kolendy z Krakowa, 15'55 Program dla dzieci, 16'20 Muzyka gramofon. 16'40 Odczyt, 16'55 Koncert, 17'45 Odczyt z Wilna, 17'50 Wiadomości przyjemne i polityczne, 17'45 Program muzyki symfonicznej, 19'00 Rozmaitości, 19'25 Muzyka gramofon. 19'45 Studuchowia, 20'15 Koncert wieczorny, 21'55 Skrzynka pocztowa techn. 22'10 Recital fortepianowy, 22'45 Komunikaty, 22'50 Wiadomości sportowe, 23'00 Muzyka taneczna.

**WTOREK, 2 LUTEGO.**  
Katowice — Iala 408,7 m. moc 16 kw.  
10'30 Naboż. z kość. pod wezw. Najsw. Marij Panny w Wielkich Piekarach na Gór. Śląsku, 11'58 Sygnal czasu z Warszawy, hejnał z Krak. 12'10 — 14'20 Transm. z Warsz. 14'20 Kolendy z Krakowa, 14'30—15'00 Transm. z Warszawy, 15'00 Kolendy z Krakowa, 15'55 Program dla dzieci z Warsz. 16'20 Muzyka gramof. 16'40 Odczyt z Warsz. 16'55 Muzyka gramof. 17'45 Odczyt z Wilna, 17'30—19'00 Transm. z Warszawy, 19'00 Intermezzo muzyczne, 19'25 Rozmaitości, 19'45—22'50 Transm. z Warsz. 22'50 Komunikaty sportowe, 23'00 Muzyka taneczna z Warszawy.

**WTOREK, 2 LUTEGO.**  
Warszawa — Iala 1411,8 m. moc 158 kw.  
11'20 Komunikat meteor. dla lotnictwa, 11'45 Przegląd bież. prasy polsk., 11'58 Sygnal czasu, hejnał z Krakowa, 12'10 Muzyka gramofonowa, 13'10 Komunik. meteor. 13'15 Komunik. gospod. 14'45 Muzyka gramof. 15'15 Komunikat harcerski- 15'20 Komunik. Koop. 15'25 Skrzynka pocztowa, 14'45 Gielda pieniężna i kom. rybactwa, 15'59 Muzyka gramofon. 16'15 Komunikat sportowy, 16'20 Odczyt, 16'40 — 16'55 Muzyka gramofon. 16'55 Lekcja angielskiego, 17'10 Odczyt, 17'35 Muzyka włoska, 18'50 Rozmaitości, 19'15 Komunikat rolniczy, 19'30 Wiadomości sportowe, 19'35 Muzyka gramof. 19'45 Prasowy dziennik radiowy, 20'00 Feljeton muzyczny, 20'15 Koncert orkiestry wiejskiej, 21'10 Kwadrane literacki, 21'25 Koncert kameralny, 22'35 Dodatek do pras. dz. rad. 22'40 Komunikaty, 22'45 Odczyt w jęz. francusk. z Krakowa, 23'00 Muzyka taneczna.

**WTOREK, 2 LUTEGO.**  
Katowice — Iala 408,7 m. moc 16 kw.  
11'45 Przegląd bieżącej prasy polsk. z Warsz. 12'10 Muzyka gramofonowa, 13'10 Kom. z Warsz. 14'50 Komunik. gospod. 15'05 Muzyka gramofon. 15'45 — 16'00 Różne bajeczki dla dzieci, 16'00 Komunikat wynalazców, 16'10 Muzyka gramofon. 16'20 Odczyt z Warsz. 16'40 Skrzynka pocztowa, 16'55—18'50 Transm. z Warsz. 18'50 Rozmaitości, 19'05 Odcinek powieściowy, 19'20 Odczyt, 19'40 Kom. — Włodzięjki Polak, 19'45—22'50 Transm. z Warsz. 22'50 Muzyka gramofon. 23'00 Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

**LEKARZ DENTYSTA  
MICHAŁ GREJNIEC**  
Al. Najsw. M. Panny I-sek Alje 1-1, Nr 2-30.  
Przyjeżdża tygodniowo od 9-1 i od 9-7 w.  
W niedzielę i święta od 9-2 po poł.

**FUTRA**  
wszelkiego rodzaju najtaniej w firmie  
S. KRASKOPF i Mojełiz.

# NAJTAŃSZĄ POLSKĄ ENCYKLOPEDIJĄ

**NOWOSC!**

**50**

Zł.

jest nowe wydawnictwo  
które zaczęło ukazywać się od 1 lutego pod tytułem

## Trzaski, Everta i Michalskiego ENCYKLOPEDIA POWSZECHNA

**W DWU TOMACH**

opracowana przez najwybitniejszych uczonych polskich.

100.000 pojęć objaśnionych, zgorą 2.000 str. druku, kilkadziesiąt tablic z ilustracjami, wyposażenie graficzne równe dotychczasowym wydawnictwom firmy, Trzaski Everta i Michalskiego, najlepszy papier bezdrzewny.

**ENCYKLOPEDIA POWSZECHNA W DWU TOMACH** w sposób zwięzły, niemniej jednak wyczerpujący, ujmuje wszystkie zagadnienia naukowe, oraz sprawy życia codziennego. Na każde pytanie znajdzie się tu odpowiedź trafna i pewna. Aktualności z wszystkich dziedzin wiedzy oraz polityki bieżącej zostały uwzględnione szczegółowo.

**ENCYKLOPEDIA POWSZECHNA W DWU TOMACH**, stanowi księgę niezbędną dla każdego człowieka, który pragnie sprawdzić swoje wiadomości, dowiedzieć się o szczegółach nowych, znaleźć materiał do pracy. Nadaje się do użytku zarówno w domu jak i w szkole.

**ENCYKLOPEDIA POWSZECHNA W DWU TOMACH** — ukaże się w dwunastu zeszytach, każdy objętości 192 szp. czytelnego druku. Cena zeszytu w prenumeracie, łącznie z przesyłką zł. 4. — Po ukończeniu druku całego wydawnictwa prenumeratorki otrzymują bezpłatnie piękne i trwałe, złocone, płócienne okładki na oba tomy, za zwrotom kosztów przesyłki w wysokości zł. 2. — czyli w prenumeracie otrzymają czytelnicy

**DWA TOMY ZA ZŁ. 50.**

Jest to zatem NAJTAŃSZA ENCYKLOPEDIA W POLSCE

**NIEBYWAŁA NISKA CENA. ROZŁOŻONA NA 12 RAT. UMOŻLIWIA NABYCIE ENCYKLOPEDIJ POWSZECHNEJ W DWU TOMACH WSZYSTKIM.** Od dziś nie będzie domu polskiego, w którym nie byłoby tej Encyklopedii. Nawet ci którzy posiadają naszą 5-cio tomową „Encyklopedię Ilustrowaną“, chętnie posługiwali się będą „ENCYKLOPEDIJĄ POWSZECHNĄ W DWU TOMACH“, jako dziełem wybitnie podręcznym, które można stale mieć do użytku.

Prenumeratę: zł. 4. — miesięcznie względnie kwartalnie zł. 12. — nadsyłać należy na konto P. K. O. Nr 464.  
pod adresem księgarni wydawniczej

**TRZASKA, EVERT I MICHALSKI Sp. Akc.**  
Warszawa, Krak. Przedmieście 13.

Gmach Hotelu Europejskiego.

Przedruk wzbroniony.

WILLIAM LOCKE

58.

## KUGLARZ

Przekład autoryzowany Halny Gądek.

— Każdy z nas — odrzekł Andrzej z rozbijającym uśmiechem — jest zmuszony uczynić to raz w życiu. Lepiej więc pozbyć się tego jak najwcześniej. W ten sposób człowiek uczy się. Zwłaszcza w armii.

Niemniej opowiadania młodego człowieka rozjątrzyły bolesną ranę.

W miarę jak pociąg zbliżał się do Paryża, Andrzej coraz bardziej upadał na duchu. Dawne życie przedwojenne wzywało go bezlitośnie. Przeszywało go uczucie zimna, jakiego nie doznawał nigdy, stojąc na warcie opodal wygasającego ogniska, wśród ciężkiej mgły, gdy termometr opadał niżej zera.

Byli już na dworcu północnym. Andrzej wyszedł na korytarz i wyjrzał przez okno. Poznał zdaleka Elodie. Miała kapelusze wciśnięty na czoło, futro dookoła szyi, suknię zakrywającą zaledwie kolana, a na tłustych nogach jasne pończochy, uwypuklające łydki. Roztyła się bardzo.

Pociąg zatrzymał się i wyrzucił z siebie ludzkie morwie.

Elodie spostrzegła go zdaleka. Rzuciła się przez tłum prosto w jego ramiona, całując go i ściskając gwałtownie.

— Ach, mój Andrzeju, jak to dobrze, że mam cię z powrotem. Jedyny, jedyny, tak długo tęskniłam za tym dniem. A teraz wojna skończona i nigdy już nie rozstaniemy się. I jesteś generałem! Musisz być dumny. Prawda? Lecz gdzie twój mundur? Byłam przekonana, że zobaczę cię w mundurze.

Uśmiechnął się z jej wrażliwości na rzeczy zewnętrzne. Jakie to było charakterystyczne u Elodie.

— Nie należę już do armii, moja droga Elodie — rzekł, idąc z nią do wyjścia, za tragarzem, który niósł jego walizy.

— Ale jesteś wciąż generałem? — zapytała niespokojnie.

— Przysługuje mi ta ranga — odrzekł Andrzej.

— A mundur? Wolno ci go nosić? Będziesz go kładł od czasu do czasu, ażeby zrobić mi przyjemność?

Szli do domu przez Paryż tonący w zmierzchu. Wsunęła mu rękę pod ramię i mówiła wesoło. Czy nie było przyjemnie znaleźć się znowu w Paryżu i wdychać tutejsze powietrze, po mgłach londyńskich? Okropne miasto ten Londyn. Jak wstrętna kuchnia! A dzisiaj zje obiad, jakiego nie jadł nigdy w Anglii — i od dwóch lat. Czy zdawał sobie sprawę, że nie widzieli się przez dwa lata?

— Mój Boże — westchnął. — Dwa lata!

— I rad jesteś, że masz mnie znowu? — Czy możesz wątpić? — zapytał uśmiechając się.

— Nigdy nie można przewidzieć. Co może zrobić człowiek w ciągu dwóch lat? Jak może się zmienić? Zwłaszcza, gdy zostaje wielką osobistością, wielkim generałem, który ma mnóstwo orderów i którego spotkało mnóstwo zaszczytów.

— Nadeszły już bogi pokoju, moja droga Elodie — odrzekł Andrzej z nutą gorzkości w głosie — a małe półbogi wojen nie są zaćmione. Jeżeli pójdziemy do restauracji, nie zdziwimy się wcale, gdy usługujący nam kelner, z serwetką pod pachą, okaże się byłym pułkownikiem

żuawów. Skończyła się cała chwala wojenna. Jedno dmuchnięcie! I... świeca zgasła.

Lecz Elodie nie chciała zagłębiać się w pesymistyczną filozofię:

— Jesteś generałem i będziesz nim do końca życia.

Weszli do swojego mieszkania na Faubourg Saint-Denis. Andrzejowi, który przywykł w ostatnich miesiącach do obszerniejszych angielskich domostw, wydawało się ciasne, biedne i bez powietrza. Czuć było ptaki — kilka kłatek zajmowało stół w salonie. Podszedł machinalnie do okna i otworzył je.

A ona zawołała odruchowo:

— Przecią! Zamknij okno!

Tylko na chwilę — rzekł Andrzej, dodając dyplomatycznie: — Chcę zobaczyć, czy zmieniło się coś na ulicy.

— Zawsze to samo — powiedziała Elodie. — Pójdę na chwilę do kuchni, zobaczę, co z obiadem.

A więc dopóki nie wróciła, okno było otwarte i Andrzej rozglądał się po pokoju. Było czystutko. Ani śladu kurzu. Wielkie porządki z okazji jego powrotu. Książki zdjęte z półek i starannie oczyszczone, lecz ustawiono je znowu na półki w okropnym nieładzie: dzieła kilkatomowe nie w kolejnym porządku. Osoba, która je układała, nie była doświadczoną bibliotekarką. Stare firanki były świeżo wyprane, pokrycie na meblach świeżo oczyszczone, dywany — również, podłoga wyfrotowana. Żadna załuszczonego książka ani szczegół ubrania nie zaznaczał się brudną plamą w tym pokoju, który, gdyby nie kłatka z ptakami i półki z książkami, nie robiłby wrażenia pokoju służącego dla ludzkich celów.

Jakieś niewiadomo co, imitacja laki bambusa, jedyny przedmiot dekoracyjny w tym salonie, był nadziany fotografiami artystów i artystek music-hallów w kostiumach scenicznych. Na fotografiach widniały podpisy i dedykacje — były to pamiątki z objazdów po Europie — a wszystko starannie odczyszczane i skrupulatnie ułożone. Na tanich reprodukcjach w ramach wiszących na ścianach sztywno i bez wdzięku. Na środku stołu stał wazon z brzydkimi kwiatami. Dwa drewniane fotele, kryte żółto-brunatną materią, stały na straży białego fajansowego pieca. Po drugiej stronie śfianso — sofa. Dusza Andrzej, jakkolwiek lubiąca się w czystości, uczuła wstręt do tego matematycznego porządku. Nawet dawny chaos w mieszkaniu robił miłsze wrażenie. Dawał, bądź co bądź, obraz ruchu i życia.

I teraz — w zestawieniu z tym, salon królowej z bajki, taki uroczy i pełen jej ducha twórczego! I te różę w delikatnym wazonie! Andrzej westchnął, potarł palcami rude puszyste włosy i skrzywił się: Do diabła! I Elodie wpadająca do pokoju z dumnym okrzykiem: — Czy nie jest ślicznie w twoim mieszkaniu?

Cóż mógł zrobić, jeżeli nie uśmiechnąć się i zapewnić ją, że żaden żołnierz po powrocie z wojny nie znalazł piękniejszego i miłszego domu?

— Zobaczący co nowego na ulicy? Andrzej zamknął okno.

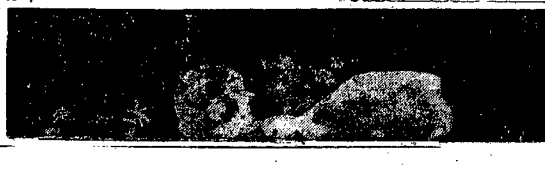
XIII.

Dziwnym zrządzeniem losu, który lubi platać figle, moja misja w czasie konferencji pokojowej skończyła się w dwa, czy też trzy dni po powrocie Andrzeja do Paryża. Odwiedził mnie w hotelu, gdy byłem już w Londynie.

(C. d. n.)

**REDUTA**  
odbędzie się w sobotę  
dnia 6-go lutego r. b.

Redaktor i Wydawca F. D. WILKOSZEWSKI.



Oubito na maszynie rotacyjnej we własnych zakładach drukarskich „Gonca Częstochowskiego“.

**STRĄŻY**  
30% na bezrobotnych  
Bilety w Strąży od g. 16 do 18 codz.

Kierownik Literacki JAN BARYLSKI